

בס"ד יא' אדר ה'תשפ"ו
הדלקת נרות - 17:18
צאת השבת - 18:09
רבנו תם - 18:48
שעון חורף - מהלוח המדויק של "אור החיים"
ע"פ "אופק תל אביב"

שְׁנֵה עֶשְׂרִים וְשֵׁשׁ - עלון מס' 1293
@ שבת זכור - מוציאין ב' ספרים.
@ ביום שני יג' אדר, "תענית אסתר" (סיום הצום 54: 17).
@ ביום שלישי יד' אדר, "פורים דפרזין".
@ ביום רביעי טו' אדר, "שושן פורים".

אברהם יגל

לעיני בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות נ"י

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
לפת מחצית הפק
לארגון "אברהם יגל"

פרשת תצוה

שבת זכור

Ⓜ "צדק צדק תרדוף"

"צדק צדק" גימטריה שווה: "למשיח" שבזכות הצדקה נזכה לביאת המשיח. שנאמר: "בצדקה תכוונני". פירוש אחר: המילה "צדק" נכפלה פעמיים לרמוז למי שנותן צדקה במהירות חשובה היא **כשתי צדקות**.

Ⓞ **כל המצוות נמצאות במילה 'מגילה'**

המילה "מגילה" יש בה משהו מיוחד, אותיותיה מרכיבות את כל מצוות הפורים.

מגילה - החובה לקרות המגילה בלילה וביום.

לגימה - חייב אינו לבשומי בפוראי עד דלא ידע".

מילגה - משלוח מנות ומתנות לאביונים.

גלימה - המנהג להתחפש בפורים.

גמילה - סעודת פורים.

(אברהם אבינו ערך משתה ביום היגמל את יצחק).

"מילהא דבדיהוהא לפורים"

Ⓞ מדוע אומרים 'קדיש' אחרי קריאת כל המגילות - שיר השירים, רות וקוהלת - ואילו אחרי קריאת מגילת אסתר אין אומרים 'קדיש'! **כי המן לא השאיר אחריו 'קדיש'**.

Ⓞ נבן אחד שאשתו קמצנית, הזמין פעם אחת קבוצת עניים לסעודת פורים. ראו שהאשה מגישה לבני הבית רבע עוף לכל אחד, ואילו להם העניים, רבע עוף לארבעה אנשים. מיד קם אחד מהם וקרא: רבותי, קומו ונתפלל מנחה! אמר לו בעל הבית: מה אתה מממהר, הלוא טרם אכלנו והשעה היא רק רבע לאחת!! השיב לו העני בחיך: **אצלך בצלחת רבע לאחד אבל אצלנו רבע לארבע...**

Ⓞ **יש לשאול המן היה שמן או רזה?**

מחד גיסא והמן נדחף אל ביתו משמע שלא יכל לעבור בדת..... ומאיך איש צר ואויב צר משמע רזה. אלא פה לפני הטבעת (ניתוח טבעת להצרת קיבה) ופה לאחר הטבעת.....

פנות הנבים והפתגמים

דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל זרעו =

משתדל לעשות טוב לעמו ומתן תפקנות המביאות אשר ושלום.

דוגמה: הרב הראשי, עושה טוב לעמו ומתן תפקנות שתבאנה אשר ושלום, לכן נאמר "דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל - זרעו".

מקור: דורש טוב לעמו ודובר שלום לכל - זרעו. (ניבונוכך)

מעליי הפרשה:

- ← הוראות על הכנת השמן למאור.
- ← תפירת בגדי הקודש לאהרון ולבניו.
- ← מעשה האפוד, אבני הזכרון על כתפי אהרון.
- ← מעשה החושן ואבני עם האורים ותומים בתוכו.
- ← מעשה המעיל.
- ← מעשה הציץ והמצנפת, הכתנת והאבנט.
- ← בגדי בני אהרון והמכנסיים, והקדשת אהרון לגימילואים.
- ← הוראות על קורבן התמיד.
- ← מעשה עשיית מזבח הקטורת, ותפקידו.

Ⓜ "ואתה תצוה" (כו, כ)

מפני מה לא נזכר שמו של משה רבנו ע"ה בפרשה זו? אלא אומר הגר"א מוילנא, משום דז' באדר נופל תמיד בשבוע של פרשת תצוה (רק לעתים רחוקות חל בשבוע של פרשת תרומה), והשי"ת, הצופה ומביט עד סוף כל הדורות, ידע מראש כי בז' אדר יסתלק משה רע"ה, לכן לא נזכר שמו של משה בפרשה זו.

Ⓜ "ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך".

הזית, אין עליו נשרים כל השנה, כך ישראל, אינם פוסקים מן הצדקה.

Ⓜ "מחזי נא מספרך אשר כתבת"

ידוע שקללת צדיק אפילו על תנאי מתקבלת... בפרשתנו לא מופיע שמו של משה רבינו ע"ה אבל מרומז שמו בתבנית "אבני שהם" שהם אותיות "נביא משה". (שלמה אלביליה הי"ו)

Ⓜ "ופעמוני זהב בתוכם"

היבן איש חי' מבאר: שהפעמון במעיל רומז על כך, שכן כשם שפעמון הוא חפץ המקשקש וגורם לרעש, כך **מדבר לשון הרע מקשקש בקול גדול**. ועוד, הפעמון צריך להיות עשוי זהב, ותיבת 'זהב' היא הולכת ופוחתת: ז=7, ה=5 ו-ב=2, רומזת לנו התורה כי אדם הלוקה בחטא לשון הרע הולך ופוחת מרגע לרגע.

Ⓜ "ופתחת ללכי פתוחי חתם קדיש לה" (כח, לו)

"שלשה מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו לידי שליח, ואלו הן: מפתח של גשמים, מפתח של חיה (יולדת) ומפתח של תחיית המתים" (תענית ב).

ודבר זה - מעיר הגאון מוילנא - מרומז כאן בפסוק: פתוחי חתם - המפתחות של חת"ם (חיה, תחיה, מטר) - קודש לה, ואין לשום מלאך ושליח שליטה עליהם.

הסירו ממשול מדוך עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת", "חידושי", "דרשו": <http://ladaat.info/> <https://www.hidush.co.il/>

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות פורים וקריאת המגילה

א. הכל חייבים בקריאתה של המגילה, אנשים, נשים וגרים. ולכן הנשים שאינן יכולות לבוא לבית הכנסת לשמוע מקרא מגילה מהשי"ע, או שאינן יכולות לשמוע קריאתה היטב מפי הקורא, מפני הפרעות שבבהכ"י במקום שמכים המן וכיו"ב, חייבות לשמוע קריאתה היטב מפי אדם הבקי בקריאתה.

ב. קטנים שלא הגיעו לחינוך אין להביאם לבית הכנסת, שהם רק מבלבלים את השומעים החייבים בקריאתה. והמביאים לבית הכנסת, חטא רבים נשא. ולכן על כל גבאי בתי הכנסת לעמוד על המשמר להשגיח בעין פקוחה שלא יפריעו הקטנים בהכאות המן ברעשנים ובאקדחי פורים, ופיצוצים אחרים (קפצונים), הגורמים להפרעות הסדר בבית מקדש מעט, וגרימת מניעת שמיעת מקרא מגילה כהלכה לאנשים המחוייבים בה.

ג. על השי"ע לעורר את הקהל לכוון לצאת ידי חובת מקרא מגילה, וגם הוא יכוון להוציאם ידי חובה, **שמצוות צריכות כוונה**.

ד. בליל פורים נכנסים לבית הכנסת בבגדי יום טוב, ואומרים מזמור "על איילת השחר" לפני תפילת ערבית, שהוא מעניין היום, ובתפילת ערבית יאמרו "ועל הניסים" אף על פי שעדיין לא קראו המגילה.

ה. צריך לדקדק היטב בקריאת המגילה לכל ידלג אף תיבה אחת ממנה, כי רבו הפוסקים הסוברים שאם חיסר אפילו תיבה אחת מהמגילה לא יצא ידי חובתו. ועל כן ישתדל הקורא לבטא היטב כל מילה כדי שכל הציבור ישמעו ויצאו ידי חובת מקרא מגילה. ובמקום שילדים מרעישים באמירת המן וכדומה, על השי"ע להמתין עד שיעבור הרעש, ולחזור התיבה ההיא כדי להוציא מי שלא שמע התיבה כראוי.

ו. **אסור לדבר בעת קריאת המגילה** עד לאחר הברכה האחרונה. ואם עבר השומע את הקריאה ודיבר דברים אחרים בעוד שהקורא ממשיך בקריאתו, לא יצא, וצריך לחזור ולקרוא מאותו פסוק והלאה. ויכול לומר כמה תיבות שהחסיר, מהחומש שאין בידו מגילה כשרה.

ז. השומע מקרא מגילה ברדיו אינו יוצא ידי חובתו, אפילו כששומע על ידי שידור חי. השומע ברכות המגילה ברדיו אינו עונה אמן, אבל אם שומע הברכות בשידור חי, עונה אמן.

ח. **מצווה לתת מתנות לאביונים ביום הפורים**, דהיינו מתנה אחת לכל אביון, שבסך הכל חייב לכל הפחות שתי מתנות לשני אביונים. ויוצאים ידי חובה בין בנתינת מעות, בין בתבשיל, או דבר מאכל אחר. ומן הדין די בנתינת פרוטה אחת לכל אביון! וירא שמים יתן בעין יפה ובסבר פנים יפות, והנה שכרו אתו ופעולתו לפניו.

ט. **מצוה להרבות בסעודת פורים**. ויוצאים ידי חובה בסעודה אחת. ומן הדין אין סעודת פורים צריכה פת, אולם נכון לחוש לכתחילה לדעת הפוסקים הסוברים שצריכה פת.

י. מה שנוהגים להתחפש וללבוש פרצופים ומסכות בפורים, אין כל איסור בדבר, אולם **אסור באיסור מוחלט לאיש ללבוש שמלת אישה, וכן לא תלבש אישה בגדי איש, גם ביום פורים**.

מכל מלמד" השכלתי

הלכות תענית אסתר

א. ביג' באדר מתענים תענית אסתר הטעם: (א) זכר לתענית מרדכי ואסתר. (ב) להכניע כח השטן שלא יקטר על סעודת פורים. ואין צריך לנהוג בתענית אסתר את מנהגי האבלות של ט' הימים שבחודש אב ולכן מותר להתרחץ ולשמוע שירים וכדו'.

ב. יג' באדר שחל בשבת מקדימים להתענות ביום ה' הטעם: (א) שמרבים ביום ה' בסליחות ואין זמן לכך בערב שבת. (ב) שלא יכנס לשבת כשהוא מעונה ואין לצום בכניסת השבת דמקצת ערב שבת דינו כשבת.

ג. יש שנוהגים להתענות ביג' באדר לילה ויום. ואין מנהגינו כן. ויש שמתענים תענית אסתר ג' ימים זכר לתענית של אסתר המלכה ומתענים בימים בה"ב שאחרי פורים.

ד. אומרים תחנון בשחרית ותענית אסתר ויש חסידים שנוהגים שלא לומר תחנון בתענית אסתר.

ה. יג' באדר שחל בשבת אין אומרים "צדקתך" בתפילת מנחה.

ו. בתענית אסתר אין מוציאין ס"ת אלא רק אם יש לפחות י' אנשים שמתוכם לפחות ששה מתענים וכן ברכת "ענונו" בחזרת השי"ע אין רשאים לאומרה ברכה בפני עצמה אלא אי"כ יש לפחות במנין ו' מתענים ואין אין ו', יאמרה רק ב"שומע תפילה".

ז. אין להעלות לתורה אלא רק מי שמתענה וכהן או לוי שאינו מתענה אפי' שלא יצא מבית הכנסת בקריאת התורה לא יעלה לתורה.

חרבונא צדיק ארשע י?

"ויאמר חרבונה וגו' גם הנה העץ" - "אמר רבי אלעזר: אף חרבונה רשע באותה עצה היה". (מגילה טו)
שאל המגיד מדובנא: משמע, שחרבונה מאשים את המן הרשע על שהכין עץ לתלות את מרדכי, ומדוע סובר רבי אלעזר, שחרבונה רשע באותה עצה היה: אלא - אמר המגיד - הדבר יובן ע"פ משל: עני עיוור פסע בדרך ואליו התלווה נער קטן שהנהיגו והנחה אותו. לפתע הרגיש העני כי צרור כספו - ובו עשרים מטבעות נחושת - אבד. התחיל העני לבכות ולהתאון: אוי לי ואבוי לי! נותרתי ללא פרוטה.

ראה הנער צער של העיוור, נכמרו רחמיו עליו ואמר: הנה מצאת את כספך! לא לך צורך ובו עשרים מטבעות. תפס העני את הנער והכחו על לחיו. מדוע אתה מכה אותי, זעק הנער, לא די שהשבתי לך את האבידה, אתה משיב לי רעה תחת טובה!?

חלילה, השיב העני, אין אני משיב רעה תחת טובה, אלא, ברור לי שאתה גנבת לי את צרור כספי, שאם לא כן, מהיכן ידעת כמה מטבעות היו בו...?

כך גם הנמשל: מהיכן ידע חרבונה את מידותיו המדויקות של העץ...? אין זאת אלא, שרשע היה ובאותה עצה...!

למה בכלל צריך להתחפש בפורים?

כל שונאי ישראל בשושן הבירה התחפשו ליהודים עם זקן ופאות על מנת שלא יזהו אותם ויוציאו אותם להורג כמו המן ובניו. אין חודש שמח כחודש אדר שזכה והתברך בברכה מיוחדת הסמויה מהעין.

הפרוכת

בפרברי ברוקלין שכן לו בית הכנסת 'תורת ישראל' שומם מתמיד. בבית הכנסת התפללו בעבר מתיישבים שהיגרו לאמריקה במאה הקודמת. עם הזמן הם נפטרו, ובניהם עברו להתגורר במקומות אחרים ברחבי המדינה או עלו לארץ ישראל, ובשל העדר תחזוקה שוטפת ומתפללים נסגר בית הכנסת על מנעול ובריח. לאחר מספר שנים הגיע לאזור הרב אלכסנדר רובין. הוא שמע על בית הכנסת שעמד שומם במשך שנים, והחליט לקחת את העניינים לידיים ולהפחית רוח חיים בקהילה היהודית שעוד נותרה במקום. הוא היה נחוש לפתוח מחדש את בית הכנסת עבור המתפללים. כאשר השיג הרב רובין את מפתחות בית הכנסת וראה אותו לראשונה, לא היה מופתע. הוא ידע שעליו להשקיע עוד הרבה כסף במקום עד שיוכל להכשיר אותו לתפילות.

ה'מטרה' מבחינתו הייתה, לקיים בבית הכנסת תפילה ראשונה כבר בליל פורים שיחול בעוד שבועיים. בעלי המקצוע עבדו בסיוד הקירות, בצביעה, ובתיקון הספסלים הישנים והקירות הדולפים ועמדו לסיים כעבור מספר ימים את המלאכה. לאחר שבוע התחוללה סופת שלגים רצינית ברחבי ניו יורק והפועלים לא יכלו להתייצב לעבודה.

בסיום הסופה הגיע הרב לבית הכנסת, והבחין שאחד מלוחות העץ של ארון הקודש הישן קרס כתוצאה מחלון אחד שלא היה סגור כראוי. חור גדול ומכוער נפער במרכז הארון.

אילו הייתה לו פרוכת ראויה כדי לכסות בה את הארון הוא היה מצליח לכסות את החור עד שיקנה פרוכת חדשה, אבל הפרוכת הקיימת התפוררה במשך השנים. הרב ניקה את הכלוך מהרצפה והתלבט האם לדחות את תפילת הפתיחה שתכנן לליל פורים, עד שיצליח לסיים להכין את בית הכנסת כראוי.

בדרכו הביתה, הבחין ברוכל מקומי שישב על דוכן בפאתי הרחוב ומכר כלים ומוצרי בית.

משכה את תשומת ליבו מפת שולחן גדולה בצבע שנהב רקומה בעבודת יד עם צבעי תכלת וטורקיז בגווני מרהיבים. 'מגן דוד' גדול היה רקום במרכזה, והמפה הייתה בדיוק בגודל הנדרש כדי לכסות את ארון הקודש. הוא קנה אותה, וחזר על עקבותיו כדי לתלות אותה בבית הכנסת. כשיצא, הבחין באישה יהודייה מבוגרת שמיחרה כשסלים בידה. לפתע היא החליקה והסלים התפזרו לכל עבר. הרב ניגש לסייע לה ולאסוף את כל המוצרים לאחר מכן הציג את עצמו ואמר: "גברתי, אני רבאיי אלכסנדר רובין הרב של בית הכנסת 'תורת ישראל' אני שמח לבשר לך ששיפצנו את בית הכנסת 'תורת ישראל' ובעזרת האל-אנחנו נפתח אותו מחרתיים לתפילת חג הפורים ולקריאת המגילה...". "וואו, תודה רבה לכם!" התרגשה האישה.

"אני יחסית חדשה כאן באזור, אבל שמעתי שבית הכנסת הזה היה סגור למעלה מארבעים שנה! האם אתם צריכים משהו לבית הכנסת, תרומה? בימה לחזן? אולי פרוכת? אני תופרת במקצועי, והייתי רוצה לתפור פרוכת לעילוי נשמת יקיריי שנרצחו בשואה...".

"תודה רבה על הנכונות" אמר הרב בחיוך, "באמת פרוכת חדשה כעת לא תזיק, מאחר שהפרוכת הישנה התפוררה לחלוטין. היית רוצה רגע להיכנס לבית

הכנסת ולקחת מידות עבור הפרוכת?"

"אני אשמח..." ענתה האישה, ונכנסה בעקבות הרב אל בית הכנסת.

היא הביטה סביבה בהתפעלות, היה ניכר שהושקעו במקום מאמצים רבים על מנת להכין אותו בצורה הנוחה ביותר. הם התקרבו אל ארון הקודש ולפתע הזקנה החווירה, והחלה לרעוד...

היא התקשתה לדבר ורק הצביעה לעבר המפה שנתלתה על ארון הקודש ושאלה: "רבאיי, מאיפה המפה הזאת?"

"קניתי אותה לפני זמן קצר מרוכל מקומי הסביר הרב, האישה הייתה המומה.

היא ביקשה ממנו לבדוק האם רקומות בתחתית המפה המילים EBG וכשהוא אישר זאת היא התיישבה בחולשה על אחד הספסלים.

"את המפה הזאת רקמתי בפולין לפני עשרים שנה, גרנו אני ובעלי בפולין לפני המלחמה. כשהגרמנים התקרבו, אילץ אותי בעלי לברוח ולהסתתר בחלק הפולני של וורשה עם תעודות מזויפות, הוא היה אמור לבוא אחרי שבוע, אולם נתפס על ידי הגרמנים ונשלח למחנות, מאז לא ראיתי אותו וכל הניסיונות שלי לאתר אותו עלו בתוהו.

המפה הזאת, הייתה על השולחן אצלי בבית. אינני מאמינה שאני רואה אותה כאן, באמריקה, על ארון הקודש..."

הרב הציע לה מיד לקחת את המפה, אבל היא סירבה בתוקף ואמרה שהיא מבקשת שהמפה תישאר עד שהיא תסיים להכין את הפרוכת החדשה לעילוי נשמת יקיריה. הרב הציע לה שהוא ייקח אותה לביתה עם הסלים, היא גרה ביסטון איילנדי שהיה רחוק מהאזור והיא נענתה להצעה.

למחרת עבר הרב בין חברי הקהילה ופרסם את פתיחת בית הכנסת. הדבר עורר רעש בקרב בני הקהילה המבוגרים ורבים מהם הגיעו להשתתף בתפילת ליל פורים ולשמע את קריאת המגילה.

לאחר התפילה הודו התושבים לרב על היוזמה הברוכה, והודיעו שבכוונתם לבוא בקביעות לתפילות. אחד המתפללים המבוגרים, המשיך לשבת על הספסלים כשהוא מרותק למראה היפרוכת' שעל ארון הקודש ומעיניו זולגות דמעות...

הרב ניגש אליו והניח את ידו על כתפו: "האם אתה בסדר, אתה צריך עזרה?"

"אני בסדר" השיב הזקן תוך כדי שהוא מוחה את הדמעות. "הפרוכת הזאת מזכירה לי את המפה שאשתי רקמה לפני המלחמה בפולין, בגלל זה אני קצת מתרגש, אני בסדר..."

"ואיפה אשתך?" בירר הרב בעדינות. "לא ראיתי אותה מאז המלחמה. אמנם היא ברחה לצד הארי אבל אחד התושבים במקום שבו הסתתרה טען שהיא נעצרה על ידי הגסטאפו. מאז לא ראיתי אותה..."

הרב התרגש לשמע הדברים, ושאל את הזקן האם יהיה מוכן להצטרף אליו לנסיעה קצרה ליסטון איילנדי והסיע אותו אל דירתה של האישה שתרמה פרוכת לפני שלושה ימים.

הרב עזר לו לטפס במעלה המדרגות וצפה באיחוד המשפחתי המרגש של ליל פורים, שהשאיר אותו עם דמעות יותר מכדי שניתן לדמיון. (ליקוטי שמואל)

